

Cyklus: BM1/19 – Kostní markery

Tento cyklus byl realizován v souladu s dokumentem *Plán EHK 2019*, který je k dispozici na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK. V tomto dokumentu naleznete informace, které se týkají jak tohoto konkrétního cyklu, tak EHK obecně. Kontakt na poskytovatele EHK a na koordinátora EHK naleznete na www.sekk.cz v oddíle O nás.

Vzorky

V cyklu byly použity lyofilizované komerční vzorky.

Komentář supervizora

Tohoto cyklu se zúčastnilo 139 pracovišť, z nich 26 ze Slovenska.

Výsledky účastníků byly pro účely vyhodnocení rozděleny do skupin dle výrobců reagensů (R) a pro každou takto vzniklou skupinu byla vztahová hodnota určena jako robustní průměr. Takto byly hodnoceny pouze skupiny s četností $n \geq 5$. Méně četné skupiny nebyly hodnoceny (u zkoušek, jejichž výsledky nejsou hodnoceny, naleznou účastníci ve výsledkovém listu značku $\pm$). Byly použity standardní velikosti D_{max} (přijatelné rozdíly v procentech), které v případě zájmu naleznete na www.sekk.cz v oddíle EHK pod odkazem D_{max} - přijatelné rozdíly v procentech.

Případné výjimky jsou popsány níže.

Parathyrin intaktní (PTH)

Celková reprodukovatelnost je srovnatelná s minulými cykly (CV přibližně 25 %) a přetrvávají velké rozdíly mezi průměry výsledků jednotlivých skupin reagensů.

Z celkového průměru významně vybočují zejména výsledky skupiny Siemens (DPC) (R = 29), které jsou u obou vzorků přibližně 5x nižší a vykazují velký rozptyl (CV přibližně 40 %). Přitom jiná metoda stejného výrobce Siemens (Bayer - Advia) vykazuje výsledky i CV srovnatelné s celkovým průměrem.

Parathyrin biointaktní (PTH 1-84)

Celková reprodukovatelnost je zde podstatně lepší než u PTH ($CV_A = 12\%$, $CV_B = 8,3\%$), bezpochyby díky tomu, že jsou zde jen 2 skupiny výsledků (Roche a DiaSorin).

Výsledky PTH 1-84 mají zejména u pacientů s chronickou renální chorobou (speciálně u pacientů na hemodialýze) vyšší klinickou efektivitu než výsledky intaktního PTH. Zejména v případech, kdy výrobce nabízí oba analyty, je přechod na měření PTH 1-84 vhodný. Podíl progresivnější metody PTH 1-84 v rámci EHK se však v čase nezvyšuje.

CTx a P1NP

Celková reprodukovatelnost u těchto parametrů je srovnatelná s minulými cykly.

Poznámka: Doporučuje se použití „harmonizovaných“ jednotek měření: ng/L u CTx a $\mu\text{g/L}$ u P1NP (Morris HA a spol.: Clin Chim Acta 2017,464:34-41).

25-hydroxyvitamin D

U skupin s četností $n \geq 10$ se hodnoty reprodukovatelnosti (CV) pohybovaly v širokém intervalu 4,8 až 25 %. Největší rozptyl jsme pozorovali ve skupině Roche. Podrobnější rozbor těchto výsledků je uveden v následujícím odstavci.

Problematické výsledky ve skupině Roche

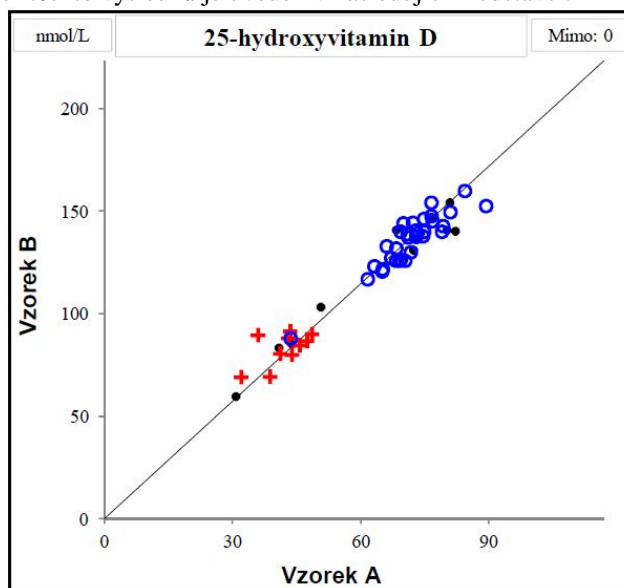
I v tomto cyklu (stejně jako v BM1/18 a BM2/18) se ve skupině Roche opakoval problém, který jsme podrobně popsali již v komentáři k loňskému cyklu BM1/18 (k dispozici na webu).

Avšak v tomto cyklu jsme účastníky navíc požádali, aby uvedli generaci soupravy, kterou provedli stanovení vitamínu D. Protože jsme v rámci cyklu obdrželi poměrně málo odpovědí, zaslali jsme dotaz ještě jednou, a to e-mailem. Oslovili jsme 53 uživatelů souprav Roche a odpovědi jsou shrnuty v následující tabulce:

Odpověď	Počet	Graf
neodpovědělo	12	I
uvedlo soupravu 1. generace	10	+
uvedlo soupravu 2. generace	31	○

Grafické znázornění výsledků jednotlivých skupin (viz graf vpravo) ukazuje, že výsledky jsou skutečně rozděleny do skupin dle generace soupravy.

Proto jsme i v tomto cyklu zvolili stejné řešení jako v loňských cyklech, tedy rozdělení výsledků Roche na 2 skupiny.

Cyklus: BM1/19 – Kostní markery

Informace o standardizačním programu pro vitamin D naleznete zde: <http://ods.od.nih.gov/vdsp> (seznam certifikovaných účastníků je k dispozici zde: www.cdc.gov/labstandards/vdscp_participants.html).

Současně se omlouváme firmě Siemens Healthcare za opominutí společnosti Siemens ve výčtu uvedeném v komentáři k minulému cyklu.

Formální nedostatky

U dvou účastníků jsme měli podezření, že výsledky vydali v jiných než požadovaných jednotkách – zasíláme jim individuální komentáře. Prosíme účastníky, aby jednotkám věnovali zvýšenou pozornost.

Dlouhodobá úspěšnost

V následující tabulce je uveden přehled celkové úspěšnosti účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky. V záhlaví sloupců jsou uvedena jednotlivá pásma úspěšnosti (0 % ... nulová úspěšnost; 50 % ... úspěšnost 1 až 50 %; 75 % ... úspěšnost 51 až 75 % atd.). Na dalších 2 řádcích je pak absolutní a relativní počet účastníků, kteří příslušné úspěšnosti dosáhli.

<i>Úspěšnost</i>		0 %	50 %	75 %	80 %	85 %	90 %	95 %	99 %	100 %
Počet	absolutní	0	2	8	3	4	12	15	0	92
	relativní	-	1,5 %	5,9 %	2,2 %	2,9 %	8,8 %	11 %	-	68 %

Poznámka: Svou vlastní celkovou úspěšnost za poslední 2 roky naleznete ve svém výsledkovém listu.

Celková úspěšnost většiny účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky je větší než 80 %.

Úspěšnost 80 % nebo nižší zaznamenalo 13 účastníků (9,4 %), pro které by se mělo jednat o impuls ke zlepšení.

Odborná supervize: RNDr. Zdeněk Švagera, Ph.D., EuSpLM
Fakultní nemocnice Ostrava
Ústav laboratorní diagnostiky
e-mail: zdenek.svagera@fno.cz

Seznam všech supervizorů včetně kontaktů na ně je k dispozici na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK.

Závěrečná zpráva s výjimkou příloh je veřejná (je zveřejněna jako součást souhrnného vyhodnocení cyklu na www.sekk.cz). Jednotlivé přílohy, označené kódem konkrétního účastníka EHK, jsou určeny pouze pro potřebu tohoto účastníka.

Přílohy

Jako přílohu této zprávy jednotliví účastníci cyklu dále dostávají:

Název přílohy	Poznámka
Osvědčení o účasti	Dostávají účastníci, kteří splnili podmínky pro jeho vystavení.
Výsledkový list (kvantitativní výsledky)	Dostávají účastníci, kteří uvedli kvantitativní výsledky.
Komplexní statistika	Pouze pro zkoušky s kvantitativními výsledky a dvěma vzorky.

Poznámky:

- Vysvětlení obsahu jednotlivých zpráv naleznete na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK pod odkazem Zprávy pro účastníky EHK.
- Souhrnný přehled výsledků tohoto cyklu je k dispozici na adrese www.sekk.cz.

Přílohy jsou identifikovány svým názvem, označením cyklu a kódem účastníka.